ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ

21 դեկտեմբերի 2023 թվականի թիվ 538-Ա

«ԱԼՖԱԲԵԹ» ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎԱՐՈՒՅԹ ՀԱՐՈՒՑԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը (այսուհետ նաև՝ **Հանձնաժողով**) 2023 թվականի դեկտեմբերի 21-ի նիստում, քննարկելով «Ալֆաբեթ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (այսուհետ նաև՝ **Ընկերություն**) կողմից տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ հարուցելու մասին հարցը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

Հանձնաժողովի նախագահին ժամանակավոր փոխարինողի 2023 թվականի դեկտեմբերի 6-ի թիվ 225-Ա հրամանի հիման վրա «Նոր Զովք» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը (այսուհետ նաև՝ **«Նոր Զովք» ընկերություն**) պատկանող ք. Երևան Հանրապետության 71 հասցեում գործող առևտրի օբյեկտում 2023 թվականի դեկտեմբերի 8-ին իրականացվել է դիտանցում, որի արդյունքում արձանագրվել է, որ տվյալ հասցեում գործող առևտրի օբյեկտում վաճառքում, ի թիվս այլնի, առկա է «fetica» անվանումով պանիր, Ֆետա հունական ապրանք (այսուհետ նաև՝ **Ապրանք**): Մակնշվածքի համաձայն՝ Ապրանքը ներմուծվել է Ընկերության կողմից:

Հանձնաժողովի նախագահին ժամանակավոր փոխարինողի 2023 թվականի դեկտեմբերի 14-ի թիվ 11241 գրությամբ (այսուհետ նաև՝ **թիվ 11241 գրություն**) «Նոր Զովք» ընկերությունից պահանջվել է ներկայացնել Ապրանքի ձեռքբերումը հիմնավորող փաստաթղթերի պատճենները:

«Նոր Զովք» ընկերությունը, ի պատասխան թիվ 11241 գրության, 2023 թվականի դեկտեմբերի 18-ին, ի թիվս այլնի, ներկայացրել է թիվ Ա3405923616 հարկային հաշիվը, համաձայն որի՝ Ապրանքը ձեռք է բերվել Ընկերությունից:

Հանձնաժողովի նախագահին ժամանակավոր փոխարինողի 2023 թվականի դեկտեմբերի 6-ի թիվ 227-Ա հրամանի հիման վրա «Սիթի» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը պատկանող ք. Երևան Մաշտոցի 5 հասցեում գործող առևտրի օբյեկտում 2023 թվականի դեկտեմբերի 7-ին իրականացվել է դիտանցում, որի արդյունքում արձանագրվել է, որ տվյալ հասցեում գործող առևտրի օբյեկտում վաճառքում, ի թիվս այլնի, առկա է Ապրանքը:

Հանձնաժողովի նախագահին ժամանակավոր փոխարինողի 2023 թվականի դեկտեմբերի 6-ի թիվ 230-Ա հրամանի հիման վրա «Մաջիդ Ալ Ֆութաիմ Հայփերմարքեթս Էյ-Էմ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը պատկանող ք. Երևան Տիգրան Մեծի 16 հասցեում գործող առևտրի օբյեկտում 2023 թվականի դեկտեմբերի 8-ին իրականացվել է դիտանցում, որի արդյունքում արձանագրվել է, որ տվյալ հասցեում գործող առևտրի օբյեկտում վաճառքում առկա է Ապրանքը:

Վերոշարադրյալի առնչությամբ Հանձնաժողովի անբարեխիղճ մրցակցության վերահսկողության վարչությունը 2023 թվականի դեկտեմբերի 20-ի թիվ ՄՊՀ- 011486 զեկուցագրով առաջարկել է Ընկերության կողմից տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման հատկանիշների առկայությունը պարզելու նպատակով հարուցել վարույթ:

Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 1100-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ մտավոր սեփականության օբյեկտներ են մտավոր գործունեության արդյունքները և քաղաքացիական շրջանառության մասնակիցների, ապրանքների, աշխատանքների կամ ծառայությունների անհատականացման միջոցները:

Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 1100-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ քաղաքացիական շրջանառության մասնակիցների, ապրանքների, աշխատանքների կամ ծառայությունների անհատականացման միջոցներ են աշխարհագրական նշումները, ծագման տեղանունները և երաշխավորված ավանդական արտադրանքի անվանումները:

Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 1179-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ ծագման տեղանուն է համարվում տարածքի (բնակավայրի), որոշակի տեղանքի կամ բացառիկ դեպքերում երկրի աշխարհագրական անվանումը, որը ծառայում է այն արտադրանքը նշելու համար, որը ծագել է տվյալ տարածքից, որոշակի տեղանքից կամ երկրից, և որի յուրահատուկ որակը կամ այլ բնորոշ հատկանիշները գլխավորապես կամ բացառապես պայմանավորված են տվյալ աշխարհագրական բնապայմաններով (ներառյալ՝ բնական և մարդկային գործոնները), և որի արտադրությունը, վերամշակումը և պատրաստումը տեղի են ունենում տվյալ աշխարհագրական վայրում:

Հայաստանի Հանրապետության՝ մի կողմից, և Եվրոպական միության և ատոմային էներգիայի եվրոպական համայնքի ու դրանց անդամ պետությունների՝ մյուս կողմից, միջև 2017 թվականի նոյեմբերի 24-ին ստորագրվել է «Համապարփակ և ընդլայնված գործընկերության» համաձայնագիրը (այսուհետ նաև՝ **Համաձայնագիր**) և Հայաստանի

Հանրապետության՝ մի կողմից, և Եվրոպական միության և ատոմային էներգիայի եվրոպական համայնքի ու դրանց անդամ պետությունների՝ մյուս կողմից, միջև Համապարփակ և ընդլայնված գործընկերության» համաձայնագիրը վավերացնելու մասին» օրենքով վավերացվել է, որը ուժի մեջ է մտել 2018 թվականի ապրիլի 24-ին:

Համաձայնագրի 231-րդ հոդվածի 3-րդ պարբերության համաձայն՝ ավարտելով առարկության ընթացակարգը և ուսումնասիրելով Եվրոպական միության՝ X Հավելվածում նշված այն աշխարհագրական նշումները, որոնք գրանցվել են Եվրոպական միության կողմից՝ IX Հավելվածի A մասում նշված օրենսդրության համաձայն, Հայաստանի Հանրապետությունը պետք է պահպանի դրանք՝ սույն Համաձայնագրում սահմանված պահպանության մակարդակին համապատասխան:

Համաձայնագրի «Կողմերի օրենսդրությունը և աշխարհագրական նշման գրանցման, վերահսկողության և պահպանության տարրերը» IX Հավելվածի A մասի համաձայն՝ Եվրոպական միության օրենսդրությունը, ի թիվս այլնի, բաղկացած է «Գյուղատնտեսական արտադրանքի և սննդամթերքի որակի համակարգերի մասին» Եվրոպական պառլամենտի և Խորհրդի 2012 թվականի նոյեմբերի 21-ի թիվ 1151/2012 (ԵՄ) կանոնակարգից (այսուհետ նաև՝ **Կանոնակարգ**)՝ իր կիրարկման կանոններով, իսկ աշխարհագրական նշումներին վերաբերելի Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությունը՝ ի թիվս այլնի, «Աշխարհագրական նշումների մասին» օրենքից և Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 1179-1183-րդ հոդվածներից:

Համաձայնագրի «Պահպանվող աշխարհագրական նշումների ցանկ» հավելված X-ում 231-րդ հոդվածի 3-րդ պարբերության մեջ նշված՝ Եվրոպական միության արտադրանքի աշխարհագրական նշումները ցանկում գինիներից, սպիրտային խմիչքներից և բուրավետացված գինիներից բացի գյուղատնտեսական արտադրանքի և սննդամթերքի ցանկում տեղ է գտել նաև «Ֆետա» անվանումով պանիրը որպես պահպանվող ծագման տեղանուն:

Համաձայնագրի 233-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ X Հավելվածում նշված աշխարհագրական նշումները յուրաքանչյուր Կողմի կողմից պաշտպանվում են հետևյալից՝

a) պահպանվող անվանման՝ ցանկացած ուղղակի կամ ուղղակի առևտրային օգտագործումից՝ այնպիսի համեմատելի արտադրանքի համար, որը չի համապատասխանում պահպանվող անվանման ապրանքային հատկորոշումներին, կամ այնքանով, որքանով որ այդպիսի օգտագործումը վնասում է աշխարհագրական նշման համբավին,

b) ցանկացած չարաշահումից, նմանակումից կամ վերարտադրումից, նույնիսկ եթե արտադրանքի իրական ծագումը նշված է կամ եթե պահպանվող անվանումը թարգմանված է, սղագրված, տառադարձված կամ ուղեկցվում է այնպիսի արտահայտությամբ, ինչպիսին օրինակ՝ «ոճ», «տեսակ», «մեթոդ», «արտադրվում է», «նմանակում», «համ և հոտ», «նման» արտահայտությունն է, կամ նմանատիպ այլ արտահայտությամբ,

c) արտադրանքի ծագման վայրի, ծագման, բնույթի կամ էական հատկանիշների հետ կապված որևէ այլ կեղծ կամ մոլորության մեջ գցող նշումից, որը զետեղված է ներքին կամ արտաքին փաթեթավորման վրա, տվյալ արտադրանքին վերաբերող գովազդային

նյութերում կամ փաստաթղթերում կամ բեռնարկղի մեջ արտադրանքի փաթեթավորման վրա, ինչը կարող է սխալ տպավորություն ստեղծել դրա ծագման առումով, և

d) որևէ այլ գործողությունից, որը կարող է սպառողին մոլորության մեջ գցել արտադրանքի իրական ծագման առումով:

Համաձայնագրի 233-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ պահպանվող աշխարհագրական նշումները Կողմերի տարածքներում ընդհանրական չեն դառնում:

Համաձայնագրի 236-րդ հոդվածի համաձայն՝ յուրաքանչյուր Կողմ իր պետական մարմինների կողմից իրականացվող պատշաճ վարչարարության միջոցով ապահովում է Համաձայնագրի 233-ից 235-րդ հոդվածներին համապատասխան աշխարհագրական նշումների պահպանության հետ կապված պահանջների կատարումը: Յուրաքանչյուր Կողմ այդպիսի պահպանություն ապահովում է նաև շահագրգիռ անձի պահանջով:

«Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» օրենքի (այսուհետ նաև՝ **Օրենք**) 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն է համարվում տնտեսավարող սուբյեկտի ցանկացած գործողություն կամ վարքագիծ, որը հակասում է սույն օրենքին, այլ օրենքներին, նորմատիվ իրավական ակտերին կամ գործարար շրջանառության սովորույթներին, խախտում է տնտեսավարող սուբյեկտների միջև կամ վերջիններիս ու սպառողների կամ ձեռք բերողների միջև բարեխղճության՝ ազնվության, արդարության, ճշմարտության և (կամ) անաչառության սկզբունքները:

Օրենքի 16-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցությունն արգելվում է:

Օրենքի 16-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն են սույն օրենքի 17-24-րդ հոդվածներում նախատեսված դեպքերը, ինչպես նաև սույն հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշներին համապատասխանող այլ գործողությունները:

Վերոնշյալ իրավանորմերի համակարգային վերլուծությունից հետևում է, որ օրենսդիրը սահմանել է գործողությունը անբարեխիղճ դիտարկելու երկու եղանակ. մի դեպքում անբարեխիղճ մրցակցության դեպքերն են Օրենքի 16-24-րդ հոդվածներով սահմանված առանձին դրսևորումները, մյուս դեպքում՝ Օրենքի 16-րդ հոդվածի 1-ին մասի հատկանիշները պարունակող գործողությունները, այն է՝ տնտեսավարող սուբյեկտի ցանկացած գործողություն կամ վարքագիծ, որը.

1. հակասում է Օրենքին, այլ օրենքներին, նորմատիվ իրավական ակտերին կամ գործարար շրջանառության սովորույթներին,

2. խախտում է մրցակիցների միջև կամ վերջիններիս և սպառողների միջև բարեխղճության՝ ազնվության, արդարության, ճշմարտության և (կամ) անաչառության սկզբունքները:

Օրենքի 21-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն է համարվում հասարակության մոլորեցումը, այդ թվում՝

1) ցանկացած գործողություն կամ վարքագիծ, որը մոլորեցնում է կամ կարող է մոլորեցնել հասարակությանը տնտեսավարող սուբյեկտի, նրա գործունեության կամ առաջարկած ապրանքների, դրանց գովազդմանը, տարածմանը կամ իրացմանը նպաստող միջոցառումների, ապրանքի աշխարհագրական ծագման կամ սույն օրենքի 20-րդ հոդվածում թվարկված բնութագրերի կամ պայմանների վերաբերյալ.

2) ապրանքների որակն անհիմն չափազանցնելը կամ որակի, քանակի կամ այլ բնութագրերի կամ ապրանքների ձեռքբերման կամ իրացման վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն չհիշատակելը կամ տեղեկատվությունն այն ձևով ներկայացնելը, որը կարող է հանգեցնել թյուր տպավորության ստեղծման (ապակողմնորոշման).

3) գովազդի մեջ (գովազդելու ընթացքում) կամ իրացման ընթացքում թերի կամ կեղծ կամ ոչ լիարժեք տվյալների (տեղեկությունների) նշումը կամ այնպիսի տվյալների (տեղեկությունների) բացակայությունը կամ տվյալների (տեղեկությունների) այն ձևով նշումը, որն սպառողին հնարավորություն չի տալիս ամբողջական պատկերացում կազմելու իրացվող կամ գովազդվող ապրանքի կամ տնտեսավարող սուբյեկտի վերաբերյալ.

4) օրենքին հակասող, այդ թվում՝ անբարեխիղճ կամ հակաօրինական կամ հավաստիության կամ պատշաճության խախտմամբ իրականացվող գովազդները, որոնք կարող են կանխել, սահմանափակել կամ արգելել տնտեսական մրցակցությունը կամ վնասել սպառողների շահերը:

Վերոնշյալից հետևում է, որ օրենսդիրը հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության օբյեկտիվ կողմի սպառիչ ցանկ չի սահմանել, այլ մասնավորեցրել է դրանցից մի քանիսը, որոնք արտահայտվում են.

1) ապրանքի բնութագրերի կամ իրացման պայմանների վերաբերյալ թյուր տպավորության՝ ապակողմնորոշելու հնարավորության ստեղծմամբ, այդ թվում՝ ապրանքների ձեռքբերման կամ իրացման վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն չհիշատակելու եղանակով.

2) սպառողին գովազդվող կամ իրացվող ապրանքի վերաբերյալ ամբողջական պատկերացում կազմելու հնարավորություն չտալով, այդ թվում՝ թերի, կեղծ կամ ոչ լիարժեք տվյալներ նշելու եղանակով.

3) տնտեսական մրցակցությունը կանխող, սահմանափակող կամ արգելող կամ սպառողների շահերը վնասող օրենքին հակասող գովազդով.

4) ցանկացած այլ դրսևորմամբ, որը ստեղծում է տնտեսավարող սուբյեկտի, նրա գործունեության կամ առաջարկած ապրանքների, դրանց բնութագրերի կամ այլ պայմանների վերաբերյալ մոլորեցնելու հնարավորություն:

Ընդ որում, միևնույն վարքագիծը միաժամանակ կարող է համապատասխանել հասարակության մոլորեցման մեկից ավելի դրսևորումներին: Այսպես, օրինակ՝ ապրանքների ձեռքբերման կամ իրացման վերաբերյալ համապատասխան տեղեկատվություն չհիշատակելը կարող է ոչ միայն ամբողջական պատկերացում կազմելու հնարավորություն չտալ, այլ նաև ստեղծել թյուր տպավորության՝ ապակողմնորոշելու հնարավորություն:

Օրենքի 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցություն է համարվում տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից մտավոր գործունեության պահպանվող արդյունքի ապօրինի օգտագործմամբ (առանց դրա իրավատիրոջ թույլտվության) ապրանքի արտադրումը, վաճառքը, վաճառքի առաջարկը և այլ ձևով քաղաքացիական շրջանառության մեջ մտցնելը, եթե առկա չեն սույն օրենքի 17-րդ կամ 24-րդ հոդվածներով նախատեսված իրավախախտումների հատկանիշները:

Նման պայմաններում ««fetica» պանիր, Ֆետա հունական» անվանումով ապրանքը ներմուծելու և իրացնելու առնչությամբ Ընկերության վարքագիծը առերևույթ կարող է պարունակել անբարեխիղճ մրցակցության, այդ թվում՝ հասարակության մոլորեցման դրսևորմամբ անբարեխիղճ մրցակցության հատկանիշներ:

Օրենքի 92-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման համար Հանձնաժողովն իրավասու է տնտեսավարող սուբյեկտներին, պետական մարմիններին և դրանց պաշտոնատար անձանց տալու նախազգուշացում կամ նշանակելու տուգանք:

Օրենքի 93-րդ հոդվածի 7-րդ մասի համաձայն՝ անբարեխիղճ մրցակցության համար նշանակվող տուգանքի չափը կազմում է տնտեսավարող սուբյեկտի՝ տվյալ իրավախախտմանը նախորդող տարվա հասույթի մինչև հինգ տոկոսը:

Օրենքի 93-րդ հոդվածի 13-րդ մասի համաձայն՝ նախորդ տարում 12 ամսից պակաս գործունեություն իրականացրած լինելու դեպքում սույն հոդվածով նախատեսված տուգանքների չափը կազմում է իրավախախտմանը նախորդող, բայց ոչ ավելի, քան 12 ամսվա գործունեության ժամանակահատվածի հասույթի նկատմամբ սույն հոդվածում նախատեսված տոկոսը:

Հաշվի առնելով վերոնշյալը՝ Հանձնաժողովն անհրաժեշտ է համարում Ընկերության կողմից տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման հատկանիշների առկայությունը պարզելու նպատակով հարուցել վարույթ:

Հիմք ընդունելով վերոգրյալը և ղեկավարվելով Օրենքի 76-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետով, 79-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետով, 83-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 42-րդ հոդվածի 2-րդ մասով՝ Հանձնաժողովը

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. «Ալֆաբեթ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կողմից տնտեսական մրցակցության բնագավառում իրավախախտման վերաբերյալ հարուցել վարույթ:
2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում ընդունման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ
ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՐ ՓՈԽԱՐԻՆՈՂ Տ. ՄԱՐԿՈՍՅԱՆ

2023 թ. դեկտեմբերի 21
Երևան